

Kuidas elati POOL SAJANDIT TAGASI

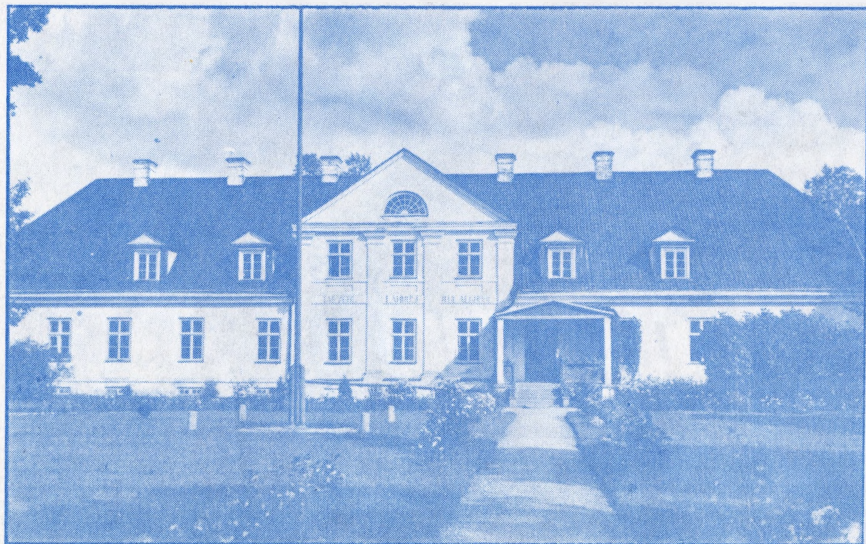
● I HARIDUSELU ●

Et varasema avalikustamine ja tänasega kõrvutamine on viimasel ajal popiks muutunud, siis toon teieni andmeid koolide kohta, mis asusid praeguse külanõukogu territooriumil.

Endise Taevere valla vanimaks kooliks võib pidada Rääka algkooli, mille eluiga ületab 150 aastat. Olemasolevad andmed lubavad arvata, et kool tekkis juba möödunud sajandi esimesel poolel. Esimeseks koolmeistriks on olnud Hurtsiku Toomas, kes olevat oma nime saanud sellest, et ta õpetas lapsi oma hurtsikus. Toomale on koolmeistriks järgnenud tema poeg Jüri Kõbler, kes oli koolmeistriks kuni

1909. aastani, mil sunniti lahkuma puuduliku vene keele oskuse pärast. Pärast seda sai koolijuhatajaks August Milliste. Iseseisvuse algaastail, kui puudus veel Lahmuse kool, töötati Rääkal kahe õpetajaga. 1929. aastal muudeti Rääka üheklassiliseks. Õpilasi oli siis 30—40. Praegu kuulub koolimaja Suure-Jaani Metsamajandile ja seisab tühjana.

Teine Taevere valla kool, Lahmuse 6-klassiline kool, töötas 1925. aastast endises Lahmuse mõisas. Õpilasi oli 120—140 ja õpetajaid viis. Koolil oli 1000 köitega raamatukogu. Tegutsesid õpilaste kooperatiiv ja muusikakoor ning kodutähtade organisatsioon. Pooled õpilased (Järg 4. lk.)

VANA FOTO

Lahmuse kool

Kuidas elati POOL SAJANDIT TAGASI

sed elasid internaadis. Koolijuhatajaks oli Johannes Laur. Praegu asub nendes ruumides Lahmuse Eriinternaatkool.

Reegoldi algkool Paksu külas oli Olustvere valla vanimaks kooliks. Tema täpset asutamisaega pole teada, kool võib olla tekkinud aastatel 1820—1830. Säilinud andmetel oli 1828. aastal koolmeistriks Ado Kõpp, keda võib pidada üldiselt selle kooli esimeseks õpetajaks. Kool asus Paksu külas, Väljaotsa talu Savi saunas. Selles õpetatud lapsi lugema ja valmistatud ette leeriopetuseks. Koolimaja iseloomustamiseks on lugu, mis räägib, et ühel öhtul videviku ajal, kui koolmeister oli välja läinud, on koolipoisid parsil olles jalgadega hoone lae ühes taladega üles tõstnud.

Savi saunast kolis kool üle 1830.—1840. aasta vahemikul Sillaotsale Lauri talu lähedale. Sillaotsal oli esimeseks koolmeistriks Ado Kask. 1848. aastal sai tema järeltulijaks Jaan Taevere, kes pidas seda ametit 32 aastat. Aastatel 1892—1932 oli koolijuhatajaks Aleksander Pajur ja hiljem August Karuse. Praegune Reegoldi koolimaja ehitati 1902. aastal. See oli ühekordne telliskividest hoone kolme klassiruumi ja koolijuhataja korteriga. Kuus klassi oli liidetud kolmeks klassiks. Õpetajaid oli kolm. Õpilaste arv kõikus 100 ümber. Kooli

VANA FOTO

Reegoldi kool

juures tegutsesid noorkotkaste ja kodutütarde rühmad. Koolile tehti kolmekümnendate aastate lõpus juurdeehitus. Praegu asub seal Reegoldi algkool.

Sürgavere 6-klassiline algkool kuulus Sürgavere valda ja asutati Käliste kooli (asutatud 1850. aastal) asemele 1921. aastal. Esimeseks koolijuhatajaks oli Johan Adamson. Siis töötas koolis kuus õpetajat. 1925. aastal asus koolijuhataja ko-

hale August Kümnik.

Kooliks kohandati ümber endine Sürgavere mõisa härrastemaja. Õpilasi oli 110 ringis. Kooli juures töötasid noorkotkaste ja kodutütarde rühmad ning õpilastel ilmus oma ajaleht „Tõrvik“. Praegu kannab õppeasutus Sürgavere 9-klassilise Kooli nime.

**Rubriiki toimetab
Laine Vahtra**
